

Ačkoliv v dnešní době opustila svoje místo v dokonalosti, ještě nezmizela zcela a zůstává tu coby prostá, posvátná představa. Pro každý projev, který by se jí chtěl přiblížit, je její existence stále nezbytná. Ztratila jedno ze svých postavení, a sice postavení výlučnosti, svou nedotknutelnost, aby naopak začala fungovat jako proměnná pravdivosti výroků, jak uvádí Austin. Mluvme tedy o používání pravdy/různém použití pravdy/uchopení pravdy, o tom, co někteří nazývají prokazování/zjišťování skutečnosti, k němuž lze dojít zapomocí ověřitelnosti, shody (tvrzení se skutečností), přiměřenosti, předmětu zkoumání, rozumového poznávání. Tyto pojmy razí cestu, jež je vědeckou cestou s dvěma vyjetými kolejami: scientismem či fyzikalismem, nebo relativismem. Ten v nás vyvolává obavy, neboť dokáže uchopit vše, co prve zredukuje na základní prvek, nebo přinejmenším zjednoduší tak, aby byl schopen mít nad vším kontrolu. Tento postoj - ve spojení se strachem a únavou pramenící z příliš náročného vědeckého postupu - odpuzuje svou arogancí, která na něj prozrazuje neuvědomování si našich neúplných a přechodných znalostí, a svými výstřelky podporuje relativistické teze a vědu představující spíše pojednání, chápání vztahů, operací, v němž chybí nezpochybnitelné reference a které je podřízeno náhodě, nátlaku, lobování, ideologiím, víře a osobnímu prospěchu. Tento postoj by tedy měl pouze jednu užitnou hodnotu. Když Paul Valéry na zahajovací konferenci v Collège de France, která tak šokovala Simona Weila, mluvil o umění a poezii, zmínil také užitnou hodnotu a připomněl zákony nabídky a poptávky. Na rozdíl od odlišných teorií o vědě popsanych Henri Poincarém, a ještě vzdálenějších teorií založených na víře, se k tomuto relativismu hodnot v díle *Krisis* staví Husserl s obavou, že věda opustila řecký ideál „theorie“, a to ve prospěch „teoretických metod“, které jsou sice účinné, které se však nedomáhají pravdy.

Upuštění od pátrání po absolutní pravdě ve prospěch dílčího přístupu přizpůsobujícího se skutečnosti znamená vzdát se vědeckého pojednání, které by dokázalo vše uchopit a vyplnit prostor, ze kterého byla vyhnána náboženství. Je tedy třeba uznat, hlásíce se k názoru E. Delacroix, že přesnost není pravdivost. Vezmeme-li si příklad z přírodních věd, měli bychom v této fázi poukázat na fakt, že takové ustupování a věcnost nejsou ani stálé, ani pohodlné. Přinášejí zaprvé nebezpečí, že přesným analyzováním detailů zatemní lidskou bytost ve své celistvosti, její... „pravdu“, zadruhé že vědecká skutečnost je pouze postupné přibližování se získané chybami a z chyb.